

Om zelf na te varen

De Lahn met een staartje Rijn

Door Ludo Grégoire

De tijd was rijp

Ook afgelopen zomer hebben we weer een oud kajakplan gerealiseerd. Wie 'we' zijn? 'We' zijn Mathieu Geelen en Ludo Grégoire, bevriend met elkaar sinds we in 1971 aan de Sportacademie in Tilburg begonnen. In 2005 maakten we onze eerste kajaktocht, de Elfstedenroute. En sindsdien hebben we bijna elke zomer een grote tocht gemaakt. Zo voeren we van de Steenweg in Wessem (adres Mathieu) naar de Stratenmakerhof in Alkmaar (adres van Ludo), we kajakten het 'Pieternat' van Maastricht naar Pieterburen en - verdeeld over 3 zomers - hebben we de Maas vanuit noord Frankrijk tot in de Noordzee afgevaren. Vorig jaar schreven we in 'Kanotities' over onze Lippe-tocht.

We varen met een Wilderness Pamlico 160. Dat is een 2-persoons vlakwaterkajak die uitstekend geschikt is voor het maken van grote en kleine kajaktreктоchten. We hebben echt alles bij ons om te varen, te eten, te slapen (bagagelijst op aanvraag).

Dit jaar was de Lahn aan de beurt. Onze inspiratiebron? Een superoud (mei 1988) maar bewaard en nog steeds bruikbaar artikel uit Op Pad. We zijn - vanwege de lage waterstand en om een aantal overdragen in de bovenloop van de Lahn te vermijden - gestart in Wißmar, ongeveer 15km ten noorden van Giessen. Zo'n 150 km verder stroomt de Lahn bij Lahnstein in

de Rijn. Aan de 5 dagen Lahn hebben we nog 6 dagen Rijn geknoopt. Dat bracht ons tot bij de Kanuclub Wesel. Vandaar zijn we weer huiswaarts gegaan.

Voorbereiding

In het voorjaar hebben we het kaartmateriaal geselecteerd en gekocht en hebben we alle overige informatie verzameld. Een vergunning voor de Lahn is niet nodig. Er geldt dus ook geen quoterings. Houd er rekening mee dat het op bepaalde trajecten en bepaalde tijdstippen behoorlijk druk kan zijn. Vooral in het weekend zijn er op de Lahn tientallen huurkanos' onderweg met meestal onervaren dagjesmensen. Dat hoeft geen probleem te zijn maar met name bij en in de sluisen kunnen daardoor minder veilige situaties ontstaan. Daarover later.

Wat het kaartmateriaal betreft blijven wij fan van de uitgaven van Jübermann Verlag <http://www.juebermann.de>. De Gewässerkarte Lahn (ISBN 978-3-929540-09-3, schaal 1:75.000, scheur- en watervast) heeft perfecte detailvergrotingen van alle passages, zowel van de stuwfavaarten, al dan niet via de zogenoemde Bootsgassen (= kanogoten) als van de overdraagrouten. Onze eigen TKBN verkoopt voor € 6,- een uitstekend informatieboekje 'Lahn' met algemene informatie, de beschrijving van de rivier, de aanrij-informatie, een voorbeeld van dagenplanning en nuttige adressen zoals overnachtings- en inkoopmogelijkheden. Voor ons gedeelte van de Rijn konden we uitstekend terecht bij de specialist Datema in Amsterdam (www.datema-amsterdam.nl), een heerlijke winkel voor de liefhebber. We kochten er 'Der

Rhein Koblenz bis Tolkamer' (Deutsche Binnenwasserstrassen 7), schaal 1:30.000. Doordat een spiraalband gebruikt is, kun je er gewoonweg alleen de kaarten uithalen die je nodig hebt - in ons geval de bladen 46 t/m 69 - en de rest thuislaten.

Het bestuderen van de kaarten en het lezen van de informatie geeft ons altijd veel voorpret.

Er zijn uitstekende overnachtingsmogelijkheden, alle aangegeven in het TKBN-boekje 'Lahn' maar ook op de Jübermannkaart. Daarnaast bleken wij zeer welkom bij de verschillende kanoclubs. Voor het Rijn-gedeelte maakten we dankbaar gebruik van een gedeelte van de informatie die de KanuClub Unkel voor ons type watersporters verzameld en beschikbaar gesteld heeft over het traject Unkel - Scheveningen. Thuis hebben we een grove indeling gemaakt van de verschillende dag trajecten; onderweg kon dit gemakkelijk verfijnd worden.

Op pad en het water op

Voor de laatste inspectie van de kajak, het klaarmaken van alle bepakking - 6 grote en 3 kleine rolsluitingstassen - en om alles op en in de camper te krijgen, hebben we altijd een uur of 6 nodig. En vervolgens op pad: van Wessem naar Wißmar met mijn VW-California voorzien van Thule-kajakdragers. De peddels passen uitstekend in de skidragers. Camping Wißmarer See (www.wissmarer-see.de) is prima geoutilleerd. En je kunt er lekker eten voor weinig geld. We betaalden € 75,- voor 4 personen inclusief drankjes. Je vraagt je af: 'Wat doet de horeca in Nederland niet goed?' Onze trouwe vrouwen hebben ons na een gezellige avond en een goede nachtrust met zijn vieren in de camper de volgende dag om een uur of 10 uitgezwaaid en De Bus terug naar Nederland gereden. En al om 10:20u zagen we ons eerste ijsvogeltje... prachtig!

Hoe lang je erover wilt doen om de 150km Lahn tot in de Rijn te overbruggen, is natuurlijk een kwestie van ervaring en persoonlijke invulling. Wij hebben er 5 dagen over gedaan; zo'n 30km per dag gemiddeld. Vanwege de lage waterstand was het vooral de eerste dag belangrijk om goed bij de les te blijven om vastlopen te voorkomen. De loop van de stroming is goed te zien aan de miniluchtbelletjes die van buitenbocht via het midden van de rivier naar de volgende buitenbocht drijven.

De passages via de Bootsgassen tussen Wißmar en Wetzlar zijn super. Veilig, snel, gemakkelijk. Gewoon rustig de goot invaren, peddel hoog/dwars houden en comfortabel het hoogtevverschil overbruggen. In het centrum van Wetzlar is aan de rechterkant (stroomafwaarts varende) van de stuw een zogenoemde Rollenbahn.

Dat is de enige plek waar je - geholpen door een rollenconstructie over een meter of 40 - moet overdragen. Tussen Wetzlar en Lahnstein (monding van de Lahn) zijn er enkel sluisen, tot Limburg an der Lahn zijn het zelfbedienings-sluisen, daarna is er steeds een sluiswacht(st) er. Sluisen werken natuurlijk enigszins vertragend maar het is wel lekker dat je niet hoeft over te dragen. Omdat wij in de zomervakantie voeren én omdat het zondag was, bleek het bij de sluisen regelmatig erg druk met dagjesmensen in huurkano's. Gezellig. Maar je kunt ook voor idiote situaties komen te staan. Bij het uitvaren van een van de zelfbedienings-sluisen bleek er achter de sluisdeuren een motorboot dwars in de smalle doorvaart te liggen. De inzittenden hadden geen idee hoe ze om moesten gaan met hun vaarttuig. Gelukkig ging alles goed. Aan het einde van onze eerste vaardag werden we even voorbij het centrum van Wetzlar met open armen ontvangen bij de Kanu-Club Wetzlar. Voor € 10,- konden we er kamperen Mooi terrein en clubgebouw met douches en toiletten. Kampement gemaakt, wandeling naar en in het mooie Wetzlar, eten bij de Itali-

aan, 's avonds naast het gastvrije clubgebouw nog een laatste Mepalmokje rode wijn. En om kwart voor tien... snurken.

Blijf alert bij de zelfbedieningsluizen

Op dag twee zijn we tot even achter Weilburg gevaren. Heerlijk weer onderweg, mooie begroeiing aan de oevers en veel pijlsnelle ijsvogeltjes. Blijf alert bij de zelfbedieningsluizen. Wij maakten mee dat we een sluis via de openstaande deuren direct konden binnenvaren maar dat de spuiluiken daarvan nog open stonden. Als die tijdens het schutten niet gesloten zijn, blijft de sluiskamer steeds weer vollopen. We kregen ook te maken met vaargenoten die absoluut niet wisten wat het principe van schutten is. Ze gingen doodleuk de spuiluiken in de achterste sluisdeur opendraaien terwijl wij in de sluiskamer aan het wachten waren op het zakken van het water. In het TKBN-boekje 'Lahn*' is een uitstekende beschrijving te vinden over de bediening van de sluizen. Ten oos-

ten van Weilburg tref je aan het einde van een 200m lange tunnel een dubbelsluis. Let op: houd in de eerste sluiskamer tenminste 10m afstand tot de achterste sluisdeur vanwege de deurdrempel.

Drie kilometer na de dubbelsluis hebben we overnacht op Camping Odersbach. Let op: je kunt via een handige boothelling de camping opkomen. Deze vind je zo'n 200m na de brug. Op maandag is het campingrestaurant gesloten. Het is 4km wandelen naar het goede en gezellige Restaurant Tommy's in Weilburg. Terug hebben we ons voor € 7,- een taxi naar de camping gepermitteerd...

Op dag drie onveranderd prachtige natuur, hier en daar lekkere stroomversnellingen en een superontvangst bij de KanuClub Limburg. Voor € 8,- Gastfreundschaft met sterren. Omdat we in de laatste kilometers wat regen gehad hadden, was het fijn dat we in het clubgebouw boven de vloerverwarming onze kajakjasjes konden drogen. Limburg an der Lahn is zeker een avondwandeling waard. Neem je fototoestel mee.

Mooie natuurmomenten

Dag vier begon een beetje druilerig. We mochten in de clubkantine koffiezetten en ontbijten. Bij vertrek hing er een mooie ochtendnevel over de Lahn. Vanaf Limburg zijn de sluizen bediend maar houd er bij de planning van je vertrektijden rekening mee dat de sluiswachter(st) er pas vanaf 10:00u present is! Bij het plaatsje Diez werd in de zomer van 2015 de sluis gerenoveerd dus moesten we daar even overdragen. Er waren goede tijdelijke voorzieningen en bewegwijzering. Alweer een prachttraject met mooie natuurmomenten. Onderweg liet eerst een ijsvogeltje zich in een boom langdurig door ons bekijken en bewonderen en een paar kilometer later een vrolijke vrouw oben ohne op de voorplecht van een motorjachtje. Na 44 km bereikten we Camping Obernhof. Die is prima maar vrij basic. Bij het uitpakken van onze spullen bleek dat alle benzine uit het tankje van de MSR-brander was gelekt. Shit happens. De aardige Platzwart hielp ons uit de brand met benzine uit de grasmaaier. Voor nix. De bakker/winkel in het dorp is alleen open van 7:30u-10:00u. Aan de ingang van de camping is een eenvoudige Imbiß met lekkere Schnitzels & Pommes. 's Avonds hebben we dicht bij de camping (200m richting Kloster Arnstein) nog heerlijk op het balkon van de plaatselijke Weinstube gezeten en wijn geproefd.

Een extraatje: Rheinabfahrt met Rheinwind

Op dag vijf kregen we te maken met wat meer pleziervaart. Helaas houden motorjachten vaak weinig rekening met het vervelende effect van hek- en boeggolven op kano's en kajaks. Sommige 'kapiteins' zijn ronduit hufterig en hebben totaal geen respect voor spierbediende vaartuigen.

Vlak voor de monding van de Lahn in de Rijn wilden we bij de Rudergesellschaft Lahnstein overnachten. Maar... het was daar een totaal dooie boel, geen gras, hekken dicht, niemand

te bekennen. We hebben dus gewoon maar gekampeerd op het 50m stroomopwaarts gelegen openbaar plantsoen. We konden de douche en het toilet gebruiken van de campercamping die 10m stroomafwaarts van de RuderVerein ligt. En een korte wandeling stroomopwaarts bracht ons naar een prima Griek om energie bij te spijkeren en onze dorst met halve liters te lessen.

De dagen zes tot en met elf waren voor ons extraatje: Rheinabfahrt. Zeker in contrast met de Lahn is groot water zoals de Rijn ook prachtig. Er is op en langs de Rijn heel veel te zien zowel wat betreft natuur als wat betreft cultuur en bedrijvigheid. Op de Rijn heb je te maken met grote scheepvaart. Dat is prima te doen als je ervaring hebt met het opvangen van relatief hoge golven. Je moet ook weten wat te doen bij 'onrustig water'. Wanneer je de stro-

ming van de rivier goed benut (buitenbochten) is een snelheid van 10km/u gemakkelijk haalbaar zelfs als je - zoals wij - relatief zwaarbeladen bent. Op de Rijn heb je vaak te maken met de zogenoemde Rheinwind. Dat is stroomopwaartse (dus tegen) wind vlak over het water. Op onze 6 dagen Rijn hebben we de enorme gastvrijheid mogen ervaren van respectievelijk de KanuClub Unkel, van de KanuClub GrünGelb in Keulen, van de WasserSportClub Dormagen in Zons, van de heer Krekels van Bootshaus Krekels (Krefeld) in het bijzonder en van de KanuClub Dinslaken. We weten vrij zeker dat Nederlandse watersportverenigingen daarvan iets kunnen leren. Ook bij de KanuClub Wesel waar onze tocht eindigde, werden voor ons, ondanks het feit dat het clubgebouw eigenlijk pas 's middags open was, de douches in bedrijf gesteld en het koffiezetapparaat aangezet. De Bus - door Wilma, vrouw van Mathieu bestuurd - arriveerde zoals altijd pünktlich. Met alle kajakspullen weer aan boord en zelf frisch und fröhlich gingen we huiswaarts. Aldaar - en dat is altijd een prettige bezigheid - alles gewassen, gedroogd, gerepareerd enzovoort. Voor de volgende tocht.

Waarom doen zo weinig mensen dit?

Al jaren vragen wij ons af hoe het toch komt dat we maar zo weinig mensen zo'n kajaktrektocht zien maken. Dit jaar... alweer niemand gezien. We vinden het onbegrijpelijk. Een goede kajak is even duur als een goede trekking fiets. Vooral in Nederland zijn de mogelijkheden om trektochten over het water te maken en aan het water te overnachten legio. En vanwege onze TKBN kan het niemand aan goede informatie ontbreken. Enfin, het feit dat het geen populaire bezigheid is, is wel heerlijk rustig voor ons, dat dan weer wel.

Reageren? Ludo.Gregoire@upcmail.nl

* *Het TKBN-boekje over de Lahn, waaraan in het bovenstaande artikel wordt gerefereerd, is geschreven t.b.v. de TKBN-trektocht in 2013. Het bevat een dagschema, routebeschrijving, sluis en glijgoot informatie, campings, mooie stadjes, historie, reisinformatie, praktische tips. Totaal 48 pagina's. Het boekje kost voor leden € 9,50 inclusief verzendkosten.*